

Modernizační fond v další etapě více podpoří teplárny, obnovitelné zdroje i domácnosti. Doted' z něj vyrostlo na 90 tisíc projektů za bezmála 60 miliard korun

20.12.2023 - Lucie Ješátková | Ministerstvo životního prostředí ČR

Česká republika je nejúspěšnější zemí v Evropě v čerpání prostředků z Modernizačního fondu.

Za dva a půl roku získala pro investice do modernizace energetiky a výstavby čistých zdrojů již 194 miliard korun. Fond čekají v příštích letech změny, především více peněz bude směřovat na modernizaci elektráren a tepláren, podporu průmyslu a komunitní energetiku. Pro dosažení 10 GW nového výkonu ve fotovoltaických elektrárnách odhaduje MŽP investice z Modernizačního fondu ve výši přibližně 70 miliard korun. Novinkou Modernizačního fondu budou finance na modernizaci veřejných sítí ve výši 20 miliard nebo podpora tzv. zelených plynů, včetně vodíku a biometanu. Vláda dnes schválila revizi programového dokumentu Modernizačního fondu.

„Díky Modernizačnímu fondu se nám už podařilo podpořit investice vedoucí ke snížení emisí o více než 2,5 milionu tun oxidu uhličitého ročně, a to zejména díky modernizaci tepláren. Podařilo se také zdvojnásobit instalovaný výkon solární energie, díky výstavbě téměř 800 nových velkých instalací. Celkový instalovaný výkon fotovoltaiky tak vzrostl na 2 076 MWp. To je pro ilustraci takové množství elektriny, které by pokrylo roční spotřebu všech domácností v Jihomoravském kraji a kraji Vysočina dohromady. Tento úspěch je důkazem efektivního využívání dostupných zdrojů,“ vysvětluje ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

Od roku 2021 bylo postupně z Modernizačního fondu vypsáno celkem 23 výzev z programů na podporu modernizace teplárenství (HEAT), budování obnovitelných zdrojů pro obce i firmy (RES+), na energetické úspory a modernizaci průmyslu (ENERG ETS) i v domácnostech (HOUSEnerg) a veřejných budovách (ENERGov). Souhrnně za všechny programy již bylo schváleno 89 491 projektů s celkovým požadavkem na dotaci ve výši téměř 60 miliard korun.

Modernizační fond v příštích letech projede změnou, která se týká především navýšení dostupných prostředků pro vybrané oblasti podpory. Důvodů k této proměně je celá řada. Od revize směrnice EU o obchodování s emisními povolenkami, která přináší navýšení alokace Modernizačního fondu, přes nutnost reflektovat revidovaný Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu a z něj vyplývající navýšování podílu obnovitelných zdrojů i míry úspor energií, rostoucí ceny energií pro nízkopříjmové domácnosti a potřebu jejich cílené podpory, snížení alokace ostatních dotačních programů, až po proměnu hospodářské a geopolitické situace v Evropě.

„Česko dosud obhájilo nejvíce investic pro sektor teplárenství, konkrétně téměř 60 miliard korun. Požadavky firem byly ale ještě o zhruba 10 miliard vyšší a stále zůstává velký potenciál realizace dalších potřebných investic vedoucích k dekarbonizaci a snižování emisí tepláren. Proto by měla celková alokace programu HEAT vzrůst na odhadovanou úroveň 100 miliard korun, což je jedna pětina celkové alokace Modernizačního fondu. Nově budeme také podporovat modernizaci elektrizační soustavy s alokací 20 miliard korun,“ představuje některé novinky ministr Hladík.

Stejná alokace bude nově určena i pro sektor nových obnovitelných zdrojů energie v rámci programu RES+. Pro dosažení národního cíle 10 GW nového výkonu ve fotovoltaických elektrárnách Ministerstvo životního prostředí odhaduje investice ve výši přibližně 70 mld. Kč. Zbývající prostředky budou určeny pro rozvoj dalších druhů obnovitelných zdrojů, především větrné, geotermální nebo vodní energie, a také na podporu akumulace. Zesílí i tok prostředků pro domácnosti na více než 70 miliard nebo do komunitní energetiky na odhadovaných zhruba 14 miliard.

Výrazně posílí modernizace energeticky náročného průmyslu ENERG ETS. Do něj firmy již předložily projekty za více než 34 miliard, aktuálně schválená alokace se absolutním vyjádření zvýší na odhadovaných 80 miliard. Z ostatních programů zaměřených na energetické úspory poroste alokace především na energetické úspory ve veřejných budovách v programu ENERGov na celkem 20 miliard korun. Stojíme o opatření, díky kterým dojde ke snížení mnohamilionových ztrát kvůli neefektivnímu hospodaření s energiemi například ve školách, nemocnicích nebo úřadech. Zvýšení se týká také podpory veřejné dopravy, program TRANSGov, společně s oblastí komerční dopravy vzroste na desetinu celkové alokace Modernizačního fondu, což je odhadování na 50 miliard.

Modernizační fond chystá také úplné novinky, například program SMARTNET pro podporu modernizace veřejných sítí, včetně elektrizační soustavy (ELEGRID) s rozpočtem 20 miliard nebo podporu tzv. zelených plynů (včetně vodíku a biometanu) v rámci programu GREENGas a zcela nový program I+ pomůže projektům podpořených z Inovačního fondu a projektům, které přesahují svým zaměřením jednotlivé programy Modernizačního fondu.

Na rok 2024 Státní fond životního prostředí ČR, který Modernizační fond administruje, plánuje vyhlásit výzvy za zhruba 45 miliard korun. *„V letech 2025 a 2026 předpokládáme každoročně vyhlášení výzev s alokací nejméně 30 miliard a celková alokace prostředků určených k přidělení dotace se po roce 2024 bude pohybovat okolo 50 miliard ročně,”* vysvětluje Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR.

Aktualizované znění Programového dokumentu Modernizačního fondu

https://www.mzp.cz/cz/news_20231220_Modernizacni-fond-v-dalsi-etape-vice-podpori-teplarny-obnovitelne-zdroje-i-domacnosti-Doted-z-nej-vyrostlo-na-90-tisic-projektu-za-bezmala-60-miliard-korun